

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E. Berta** dohánytőzsdéjében. **Ujvidéken: Schäffer Péter** könyvkereskedésében. **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában. **Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.**

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földmivéseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félfévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Hirlapelőfizetési irodánk.

Olvasóinkat értesítjük, hogy a „*Bácsmege*“ kiadóhivatala

hirlapelőfizetési irodát

létesített.

A „*Bácsmege*“ kiadóhivatalánál (Budapest, Teréz-körút 2. sz.) tehát az **összes fővárosi, vidéki és külföldi lapokra elő lehet fizetni.**

Aki több lapot járát, az időben és portókiadásban sokat megtakaríthat, mert valamennyi lapjának előfizetési díját egy utalványon küldheti be kiadóhivatalunknak, mely az előfizetési összegeket az illető lapoknak továbbítja.

Azokat, akik az előfizetéseket általunk eszközlik, — minthogy ebből valamelyes hasznunk van — a jövő év folyamán irodalmi művel ajándékozunk meg.

Tisztelettel

a „*Bácsmege*“ kiadóhivatala
 Budapest, Teréz-körút 2. sz.

Visszhang a „viziutak“-ra.

Latinovits Pál cikkeit mindég nagy élvezettel olvasom. A viziutakról szóló legutóbbi cikke is olyan, mely a legszelebb körök érdeklődésére méltán tart igényt. Ezt a cikket különösen a Bácsmegei Gazdasági Egylet érdemes igazgatójának, Günther Ferencnek ajánlom figyelmébe. Ő, aki gaz-

dasági érdekeink lelkes barcosa, a közleményben foglalt bölcs, hűvös eszméket bizonyára tanulmányozni fogja.

A viziutainkról szóló cikk írója alapos tanulmányra valló érdekes fejtegetéseinek konkluziója az, »hogy mielőtt a viziutakat hazánk egyéb vidékeire fejlesztenék, s mielőtt újabb Duna-Tisza csatornázásokba ölnének száz és száz milliókat, próbálják ki előbb a meglévő csatornák vizeinek felhasználását konyhakertészetek alapítására és egyéb mezőgazdasági célokra.«

Teljesen igaza van *Latinovits* Pálnak, aki ködképek után soha életében nem lovagolt, akinek előrelátó gyakorlati érzéke mindég a legüdvösebb irányt tudta megszabni úgy politikai, mint mezőgazdasági téren. Most is az ország s különösen megyénk gazdasági érdekeinek igaz szószólója, midőn azt hirdeti, hogy ne dobjanak ki száz és száz milliókat újabb viziutak létesítésére mielőtt a meglévő csatornák vizeinek felhasználását meg nem kísérelték.

A meglévő csatornák mentén elterülő óriási rétek öntözését *kell először kipróbálni* és ha ezek a kísérletezések kipróbáltsága azt fogják bizonyítani, hogy csatornánk vizeinek felhasználása hatalmas fellendülést ad *mezőgazdaságunknak*, ha bebizonyosodik, hogy a csatornák mentén kihasznált vízzel *virágzó konyhakertészetek támadnak*, ha ezen vizek felhasználásával öntözött réteink hatványozottabban termik a szénát, takarmányt, lucernát stb. és ha ennek folytán hatalmas lendületet vesz a jószágtenyésztés és ezzel kapcsolatosan tejgazdaságunk, trágyatermelésünk és mindezek nyomán újabb ezer és ezer család boldogulása biztosítható és sok ezer munkáskéz vándorbot helyett kenyeret kap, *akkor és csakis akkor* ölhetnek be

újabb száz és száz milliókat új viziutak és csatornák létesítésére.

Jól tudom — mert hisz' évek hosszu során át volt alkalmam vele érintkezhetni —, hogy *Latinovits* Pál a cikkében foglalt eszméket szíve egész melegével ápolja. Hazafias lelkesedéssel igyekszik mindent megvalósítani, ami a nép javát előmozdítja.

Ezek előrebocsátása után rátérek arra, hogy csatornánk vizeinek felhasználását miként kellene kipróbálni.

Nagy és nehéz probléma ez. Nem olyan könnyű, mint a milyennek látszik.

A legnehezebb kérdés az, hogy miképpen lehetne megtörni a csatornák mentén elterülő birtokok tulajdonosainak *nagy közönyét*, mely minden újítással szemben észlelhető. Mert ha megtörhetjük népünk közönyét, akkor nyert csaták előtt állunk.

Népünk a vizért *fizetni nem akar, csatornázni nem hajlando, zsebbe nyulni még kevésbé*. De ha hajlandó volna is mindezekre, töméntelen sok ellenvetéssel találkozánk. Azt mondanák:

»Próbálja meg más, mi nem értünk hozzá; ki veszi meg a töméntelen konyhakertészeti termelvényeinket. Akik már kicsinyben próbálták, azok belebuktak, a vicinális vasutak tariffái rémdrágák, a rendes kereskedelmi összeköttetéseket hol kapják meg? — mert azok bizonytalanok; munkásaink ki-vándorolnak.«

Ezek és ehhez hasonló, sok tekintetben indokolt ellenvetések hangzanak el s ezek elkedvtelenítenék azokat is, akikben megvolna az *akarát, a kitartás, a vállalkozási szellem*, és végre ha akadnának itt-ott néhányan, akik áldozatokra hajlandók volnának, azok *keves* számuknál fogva *keveset* termelnének. A *kis* mennyiségeknek állandó

Bús hang támad...

*Bús hang támad a mezőkön...
 Sir, zokog a mező lelke:
 Egy reggel, hogy felébredett,
 Virágait holtan lelte.*

*Panaszát a szél elhordja,
 Végig sirja az utcákon.
 Búgva egyre hajtogatja:
 Adjátok vissza virágom!*

*Nékem is volt szép virágom,
 Sirba tettem sorba őket.
 Nékem is volt sok szép álmom;
 Nem álmodom soha többet.*

*Mondd meg bús szél a mezőnek:
 Ő még nem igazán árva,
 Mert tavasz lesz s szép tavaszban
 Újra éled holt virága.*

*Mondd meg bus szél a mezőnek,
 Mondd, hogy az az igaz árva,
 Kinek nem lesz több tavasza,
 Kinek nincsen már több álma...*

Molnárné Radich Jolán.

Zsuron.

— A »*Bácsmege*« számára írta: —

dr. Hannig Györgyné.

A városi főügyésznő szalonjában egybe volt gyűlve a rendes zsúrtársaság. Ott található a szellemes kis ügyvédné, a főjegyző bájos neje, a patikáros mosolygó arcú kis felesége, s a komoly doktorné.

Miről is vitakozhatnának másról, mint a szegény asszonyok martyr sorsáról. Mert hát bizony ma kevés asszony teljesen megelégedett. Pedig hány pártában maradt leány gondol irigykedve arra a sorsra, amely ellen az asszonyok úgy lázonganak.

Hangos vitájukat halk kopogás zavarta meg majd feltárult az ajtó, s a város öreg főmérnöke, az asszonyok kedvelt Pista bácsija jelent meg.

A legszívélyesebb »Isten hozta«-val fogadták a hölgyek. Midőn már helyet foglalt, maga a főügyésznő készített számára egy csésze párolgó teát.

— Ugye igazunk van Pista bácsi, hogy borzasztó az asszonyok sorsa, folyton csak a férj zsarnoki hatalmának kell szegényeknek magukat alávetniök — szölt a bájos kis Homokyné.

— Bocsássanak meg hölgyeim, de én nem tartom az önök férjeiket zsarnokoknak, hatalmaskodóknak; mert hisz' önök hetenkint 5 napon keresztül zsuroznak, s így csak két nap esik a családi otthonra. Ez azt hiszem elegendő szabadság. De én azt képzelem ha még olyan zsarnok férjem is volna s lenne mellette olyan édes gyermekem, vagy pláne gyermekeim mint önök

közül egypárnak van, mégis irigylésre méltónak tartanám a nők életét. Tudják mit kedves hölgyeim, ha nem untatom önöket, elmondok egy régi históriát. Alakjait nem tudom hová vetette már az élet, mert bizony az még akkor történt mikor Pista bácsi haja is hollófekete volt.

»Halljuk! halljuk!« kiabálták az asszonykák majd kényelmes fotelekbe helyezkedve, körülveték, a beszélő öreget s figyelemmel kísérték minden szavát.

»Régen s messze játszódomt le ez a kis történet, melyet elmondok. Egy virágos kis völgyben terült el egy parányi kis falu, hová mérnöki munkák miatt mint kezdő ifju ki lettem küldve. A község maga alig számlált 1000 lelket. Intelligenciája a papból, egy élemedett öreg jegyzőből, egy szintén idősebb tanító családból s egy ifju óvodásnőből állott. Az első héten mindannyinál tettem látogatást, mert mindig nagyon szerettem a társaságot, különösen a nőket.

Az óvodásnéhoz úgy délelőtt 1/2 12-re értem, pár perc előtt bocsájtotta haza kis növendékeit. A lelkész nagyon dicsérőleg beszélt a leányról. Valóságos áldás a nép gyermekeire itt léte — mondotta.

Egy egyszerűen, de izléssel butorozott szobába vezetett be, csupa illat, csupa virág volt a szobácska. A mellette levő szobába is beláthatam s ami szemembe ötlött, az egy hófehér gyermekágy volt. Még föl sem rezzentem meglepetésemből, mikor egy bájos, csengőszavu szőke leányka lépett a szobába.

A gyermek aki körülbelül 5-dik évében lehetett bájos meghajlással kezet nyújtott majd így szölt: »Bácsi, szereted te az én anyuskámat; mer

és nagy piacot teremteni pedig nem lehetséges.

De az sem lenne elég, ha nagyban termelnének konyhakertészeti cikkeket, mert akkor *ahányan* lennének *annyiféle* árut termelnének. Már pedig a nagy piacokon csak egyöntetű, egyforma minőségű árunak van keletye; azt is válogatva *minőség szerint* kell csomagolni és a csomagolást is érteni kell.

Ha mindezeket nem *értik*, vagy *rosszul* tudják, akkor belebuknak; és ha egyszer néhány termelő belebukott, akkor *az egész ügynek veszett hírért költik és évtizedek múltán sem lehet új akciót kezdeni*, mert mindig emlékezetébe juttatják a kezdeményezőknek, hogy megpróbálták már azt, de meg is bánták.

Valamit azonban mégis tenni kell e téren. De mit?

Megmondtam én már a Ferenc-csatorna érdemes új elnökének, *Hoitsy* Pálnak, mikor Óbecsén volt. Ugyanezt megmondom e helyen is s erre a Bácsmezei Gazdasági Egylet derék igazgatójának a nagy figyelmét felhívom:

Óbecsén van két birtokos, aki a Ferenc-csatorna mentén sok ezer forintba kerülő vízvezetékét létesített és most szak tudás hiányában nem tudnak vele mit csinálni.

Ezt a telepet a kormány 10 évre vegye át s bizza meg a Bácsmezei Gazdasági Egyesületet a felügyelettel.

A Ferenc-csatorna adjon az első három évre *ingyen* vizet, a kormány pedig egy művezető-főkereszt.

A kormány által busan szubvencionálható konyhakertészeti cikkek kivételét előmozdító részvénytársaság vegye át a telep kereskedelmi részét.

Telepítsenek a telepre 50 vagy 100 családost, *oktassák őket ki*, hogy ezek legyenek a további telepek munkavezetői, — a nagyjövőjü Bácskai Konyhakertészet uttorói.

Szállítsák le a vicinális vasutak tarifáit, mert tarthatatlan és a céltudatos gazdasági és forgalmi politikával össze nem egyeztethető állapot az, hogy a *vasuti díj Óbecsétől*

Szabadkig drágább, mint Budapesttől Zúrichig. Ezen tehát gyökeresen kell változtatni.

A termények csomagolására, a minőségek szerinti osztályozhatóság végett hozassanak hozzáértő olasz csomagolókat.

Szóval az óbecsei telep, melybe már 40,000 koronát beépítettek, legyen az a *mintatelep*, melynek nyomán a telepek nagy hálózata terjedne a csatorna mentén.

Köztudomású, hogy konyhakertészeti cikkeink terméshozama nem fedezi a mi és Ausztria szükségletét, mert a statisztikai adatok szerint Ausztriába ebből a cikkből a magyar bevitelén kívül 100 milliónyi értékűt importálnak.

Mi, akik Ausztria közvetlen közelében vagyunk, ne tudnánk a vámkülföldet az ottani fogyasztópiacról kiszorítani?

Nagyon sokat lehetne még erről írni. Egyelőre azonban még csak annyit óhajtok megjegyezni, hogy az illető óbecsei birtokosok évek óta járnak a földmívelési miniszteriumba, ott Pontiusból Pilátusig küldöztetik őket. Néhány hónap előtt azonban a miniszter megbízásából egy szakférfi, egy bajai kertészeti szaktanár járt Óbecsén, aki a telep megvizsgálása után elragadtatással beszélt róla.

Csak aztán valahogy el ne posványosodjék az ügy, amitől nagyon félek.

Gazdasági egyletünk igazgatójának figyelmét azért hívom föl erre az óbecsei telepre, hogy gondolkozzék afölött, vajjon nem lehetne-e ez a telep a csatornaöntözés gazdasági kiaknázásának forrása, kiinduló pontja, melyet idővel a usásban jövedelmező virágzó kertek sokasága követne, nagy öröme és javára sok ezer munkásnak és birtokosnak.

Galambos Sándor.

— A **titeli-tiszai áthidalás** ügyében a napokban, *Nehbereczky* György pancsovai főispán vezetésével nagyobb küldöttség tisztelgett a kereskedelmi miniszteriumban. A beteg fekvő *Kossuth* helyett *Szterényi* államtitkár fogadta a küldöttséget. *Nehbereczky* főispán a kérdés ala-

pos tanulmányozását igazoló tartalmas beszédben mutatott reá a titeli áthidalás nagy nemzetgazdasági és stratégiai fontosságára. *Szterényi* válaszában kijelentette, hogy osztja a főispán fölfogását s a maga részéről a hid létesítéseért mindent elkövet. A küldöttségben *Titel* községet *Perics* János takarékpénztári igazgató, *Ivánits* István aljegyző és *Bulya* Tódor községi bíró képviselték.

Az ópalánkai népbank ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Palánka, 1908. dec. 14-én.

A *»Bácsmezei«* hasábjain ez évi április havában megjelent egy cikk, mely azokat a híreket volt hivatva megcáfolni, melyek ugyancsak ez évi március hó 11-e és 15-e között több lapban napvilágot láttak. Ezek a hírek ugyanis az ópalánkai népbankban történt több százezer koronás sikkasztásról szóltak, s a sikkasztást *Märzluft* Mátyás tanító, volt könyvelő nevével vonták kapcsolatba, a ki március 10-én a megkezdett vizsgálatok befejezése előtt föbe lötte magát.

Hogy miért követte el *Märzluft* a meggyanúsításra alkalmas szolgáltató tettet, fölösleges kutatni, mert ez a pszichológusok szakmájába tartozik. Dehogy a vizsgálat semmi terhelő adatot nem tudott kideríteni *Märzluft* ellen, azt a palánkai járásbíró által október havában hozott, valamint a fölebbezés következtében az újvidéki törvényszék által megerősített ítélet világosan bizonyítja. Az ópalánkai népbank ugyanis vonakodott kifizetni *Märzluft*nak itt elhelyezett hagyatékát melyet az özvegy örökölt. A bank különféle ürüggyekkel huzta, halasztotta a kifizetést, míg az özvegy pörrel támadta meg. Mint az említett bírói ítéletek bizonyítják az egylet elfogadható okokkal nem igazolhatta a bíróság előtt *Märzluft* hagyatékának visszatartását s most már egyik felmondott részét a bírói ítélet jogerőre emelkedése után ki is fizette. A bankban oly nagy hiányok nincsenek, s a mi van az az intézet rossz vezetéséből származott.

én nagyon szeretem, ő nagyon jó, sohase veri a Gizikét.

Ja mert a Gizi is jó baba — szolt az ovonő, miközben szeméit rajongó szeretettel csüggeszté a kis csacsogóra, aki nem is nyugodott addig, míg ölébe nem furakodott és csókot nem kapott tőle.

Hathetét töltöttem a kis faluban és sokat voltam együtt az ovodás kisasszonnyal, de mondhatom, hölgyeim, hogy anyát rajongóbb szeretettel még vem láttam csüngení gyermekén, mint ahogyan ő csüngött a kis leányon, akiről annyit tudtam meg, hogy egy volt ovoda dadájának árvája. Nem akartam elhinni, hogy így van s higgyék el kissé gyanakodtam a leányka múltján, s azon töprengtem, hogy vajjon nem-e egy ifjúkori meg gondolatlan ballépésének gyümölcse.

Elutazásom előtti este az öreg lelkéssel együtt mentem bucsut mondani a kis ovodásnőnek. Kint találtuk Gizikével a vadszöllős verandán; a kis leány ölébe nyugodott s ő egy édes gyermekaltató dalt dudolt neki. Mindketten pár percig némán álltunk, s szemléltük ezt a szép tiszta képet, s csak azután mertük a csendet köszönésünkkel megzavarni. Szívélyesen üdvözölt bennünket, majd az álmos gyermeket karjára emelve, pár percre távozott. A szobából kihallatszott még általó dala. Visszatérése után pár percre beteghez hívták a lelkészt. Így tehát egyedül maradtam a nővel. S én mielőtt elhagytam a kis falut, azon a szép estén megtudtam miért szereti *Jolán* kisasszony úgy a kis Gizit. Magam vittem reá a beszédet.

»Mondja csak kisasszony, mi lesz a kis Gizivel, ha Ön majd szívé másnak adja, s az a más csak Önt fogja akarni?«

»Mérnök ur, ez nem fog bekövetkezni, mert az én szívem egészen a Gizikéé, s nem is lesz soha másé. Valamikor régen talán volt egy pillanat, amikor tudtam volna másé lenni, de az elmúlt, mint egy álom, amelyből ha felébredünk hiába szeretnénk újra átaludni.

Multamról nem szoktam ugyan beszélni, de mert ön kívánja, hát elmondok erről a dologról egyet-mást. Elmondom már azért is, nehogy Gizikét illetőleg kinos bizonytalanság Gyötörje.

18 éves koromban mint teljesen árva leány egy ovonői diplomának birtokában lévén, kineveztek egy felsővidéki kis falucskába. Boldog voltam, mint már az olyan lehet ki kis gyermek korától kezdve nem bír otthonnal, hogy végre van otthona saját fáradságával szerzett kenyere. Lakásom 2 szobából állt melynek egyikét *Gizike* édes anyjának ki fél éves gyermekével maradt özvegyen s kit ovoda dadának fogadtam, adtam át. Aldott lelkű nő volt, de beteges, úgy hogy csak pár hétig teljesíthette kötelességét, aztán ágyba dőlt, 2 hosszú hónapig gondoztam őt és gyermekét. Az ő betegséggel kezdődik életem regénye. Ugyanis egy szomszédos községből járt hozzá egy fiatal orvos. A férfiú s köztem lassan barátság fejlődött ki, utóbb a barátságból vonzalom, majd lángoló szerelem támadt. Ifjak voltunk mindketten, szívünk még addig nem ismert más iránti melegebb vonzalmat, s így nem volt nehéz ennek létrejönni, annál is inkább mivel természetünk is oly sokban egyezett. *Gizike* máma, midőn utolsó órájának közeledését érezte, felkért, hogy ne hagyjam el parányi gyermekét, legyen az anyja; s én megfogadtam, s meg is tartottam. Oh, mert az ő parányi ajkának gyűgőségére, aranyos kacsoinak simogatására nagyon hamar rászorultam. Ugyanis a haláleset után való nap egy levélkét kaptam szívem választottjától; ebben feltárta előttem érzelmeit amelyeket élőszóval még sohasem árult el, csak virágjai sugták meg, szeméinek sugarai beszéltek róla, s kezének delejes érintése hozta tudtomra. Ah, de amily öröm járta át lelkemet levelének kezdetén, oly sötét és rideg lett körülöttem pár perc múlva minden. Ugyanis, ezzel végezte sorait:

»Most, hogy nem tarthattam tovább rejtve érzelmeimet, egyben bucsut mondok örökre. Közünk áthidalhatatlan akadály van. S ez a vallás különbség. Bár *Oné* talán legyőzném ezt az akadályt, de van egy öreg apám s anyám, kiknek egyetlen gyermeke, támasza, szemefénye vagyok. Tettem sirba vinné őket. A választás rájuk esett, mivel az ő sirhantukon keresztül nem mernék belépni a boldogság honába. Most külföldre megyek tanulmányutra, hol megpróbálok feledni.

Hogy tudok-e majd, az nagy kérdés. De Önnek szívből kívánom ezt.

Még pár bucsuszó s a levél véget ért. S e levéllel véget ért az én álmom, mert zsidó férfiú volt az, akit szerettem, más oltárnál imádtá Istenét s öreg szülei átkát magára hívni nem merté. Becsültem érte.

A levélre választ küldtem. Rövidet; csak ennyit:

»Feledjen, számunkra nincs más mind feledés.«

S feledtünk ő utazott egy évig, én pedig elpályáztam mire visszatért.

— S mondja, csakugyan feledett — kérdém a leányt.

Egy virágos sirhantot emeltem szerelmemnek szívem közepén, ahová el-eljárok néha emlékezni a multra s megsiratom a halottamat, de azért nem vagyok boldogtalan, s csak azért nem mert a jó Isten e kis leányt nekem adta. A szerelem bűvös érzését csak rövid ideig ismerhettem; de ez az édes teremtés megtanított anyának lenni. És szerintem egy nő, aki anya, soh' se lehet boldogtalan.

— Beszélgetésünk — folytatta a mérnök — véget ért. Másnap elutaztam a kis faluból, de sohasem tudtam elfeledni azt a leányt, aki minden boldogságát egy gyermekben találta meg.

Lássák, hölgyeim, ez a történet az, ami beigazolja, hogy az anyáknak soha sincs okuk a panasza. Szorítsák kebleikre gyermekeiket, hisz az önké, test a testükből, vér a vérükből, s hirdessék, hogy e boldogságot nem cserélnék föl a férfi dicsőségével, szabadságával.

A mérnök elhallgatott. Egyideig néma csend volt a szobában. Egyszer csak lázas pir futott át az asszonyok arcán. Mintegy jeladásra kiáltották:

— Éljen a Pista bácsi! Igaza van.

Azon este pedig eme asszonyok meingyike erősebben szorította szívéhez gyermekét, s az anyaszeretet melegét forró csókkal lehelte arcára.

Községi vizsgálat és pártalakulás Óbecsén.

— Saját tudósítónktól. —

Óbecse, 1908. dec. 14.

A községi ügykezelés vizsgálata, melyet már annyiszor és oly nagy izgalommal tárgyaltak, újabb — de nem az utolsó — fordulathoz ért. A bőszi vármegye ugyanis rendet óhajtott. Egyszer már volt szerencsénk egy nagy bizottsághoz. Sugtak-búgtak az emberek, hogy itt a stafárius. Három-négy száz pontból állapították meg a sok visszaélést és hibát. Következett is utána egy nagy hüho — semmiért. Biztos adatokat nem hozhattak, vagy nem akartak napfényre hozni. Van azonban egy harmadik eshetőség és ez az, hogy nem értettek talán a vizsgálathoz és talán ezért küldték ki a vármegye legrettegettebb vizsgáló biztosát, *Popovits Sebő* személyében. Mikor Óbecse láthatárán feltűnt a jó Sebő bácsi, megijedt mindenki; a legkomolyabban mindenki. Külseje olyan imponáló. Szakállát megrázta és reszketett a torony alatt. Voltak olyanok is, akik nem ismerték és ezek tudakolták, hogy ki lehet és honnan jöhetett a derék öreg ur. Az egyik *Hermann Ottónak* nézte, a másik *Garibáldinak*.

Popovits itt időzött néhány hétig és ezalatt az idő alatt lassan, lassan kitudódott, hogy a rettegett vizsgálóbiztos egy minden ízében szeretetreméltó, kedves, jólelkű ur, akit mindannyian nagyon megszerettünk.

Hogy a folytatott kemény vizsgálatból mi tűnt ki, azt senki sem tudja, az mélyen aluszása álmát és nem is ébred föl egyhamar.

Egy ilyen közigazgatási bőszi vizsgálat olyan, mint *Poe Edgár* »Holló« című remek költeménye, amelyben hiába kérdi a költő a hollót esdekezve, hogy lesz-e balzsam *Gileidban* és felleli-e azt valaha. A holló szólt:

— Soha, soha, soha sem!

De hagyjuk ezt az ügyet aludni s térjünk át a legfrissebb eseményre.

Egy új párt alakult meg. Neve: *Alkotó-párt*. Programja: Óbecsét nagygyá tenni. Óbecse voltaképpen elég nagy és rendelkezik mindennel a világon, — csak világgossággal nem. Legyen hát világgosság — gondolták a pártalkotók — és fölvevették az új párt programjába a villamos világítás ügyét. Legyenek jobb utak — és hirdetik az új kövezést, aszfaltírozást. Terjedjen a humanizmus és kultúra — és lesz új kórház. Ujjalakítják a községi nagyvendéglőt stb., stb. Egyszóval az új pártnak hatalmas a programja s nagy alkotásokat akar. Mohón akar mindent olyan mint a koalíció. Sokat markol — keveset szorít.

No, de talán még se olyan, mint a koalíció. Nem is lehet olyan.

A koalíció felhízott programját, melyre a szabad ég alatt ezer és ezer beszédben esküdtek a nemzet hősei, *szőröstől-bőröstül megette Bécs*. Csakhogy az óbecsei alkotó pártnak programja nem olyan, mint a koalícióé, melyet Bécs megehet, se nem olyan, mint a francia gárda volt, mely meghal, de meg nem adja magát, — vagy akartam mondani, mint a nemzeti kormányé, mely él, de *megadja magát*. Hanem olyan mint amilyent *Tóth Kálmán* nagy költőnk énekelt meg, hogy *Előre! Előre a haladás zászlaja alá!* Ez az új alkotó párt elve. Ezzel él, — vagy hal!

Ott látjuk a párt élén a sokat utazott modern főbírákat, dr. *Balaton Gyulát* a kevesett utazott, de azért nagyfejű *Trypolszky Jánost*, a világlátott, híres fiskálist, *Galambos Pált*, a lovagias *Gombos Dezsőt*, a puritán és agilis *Popovits Jenőt*, a jólelkű *Zsótér Andort*, a hevesvérű *Kovács Huszka Ferencet*, az öreg, de ifju szívű dr. *Milkó Ignácot*, a nagy adományozót, *Freund Józsefet* és akit elsőnek kellett volna említenem, a galambszívű *Jauch Ferenc plébánost*. A szerbesség részéről ott látjuk a nagyratörő *Vojnovits Vladát*, a szelidlelkű dr. *Vlahovitsot*, az igazi gavallért, *Dungyarszky Bogdánt*, a szárnyát pró-

gálgató ifju *Dobeleczkit* és még számos számottevő vezért. Egyszóval Óbecse egész értelmiségét ott látjuk az új pártban. Néhány *Lengyel-Zoltán* kivételével támogatva, az egész képviselőtestület és elöljáróság bent van.

Ha *Csupor Gyula* élne, az új párt láttára bizonyára újból fölkiáltana:

»Meglátjátok, Óbecsét még a párisi világpanorámába fogják mutogatni.«

Egy veszedelmes betörőbanda elfogatása.

— Saját tudósítónktól. —

Zsablya, 1908. dec. 13-án.

Egy veszedelmes betörőbandát kerített kézre a múlt héten a zsablyai csendőrség és rendőrség. A csendőrség már régen neszét vette, hogy egy kóbor-cigányokból álló szervezett betörőbanda működik Bácska alsó vidékén, továbbá Torontál és Temes vármegyében, amely különösen az ágy neműek iránt viseltetett nagy előszeretettel. A múlt kedden végre a sors sujtó keze utólérte fáraó méltó ivadékaikat. *Arnold János*, zsablyai lakos kárára követtek el nagyobbnevű ágy neműlopást. Ez egyszer pórul jártak, mert rendre kézre kerültek. A csendőrség és rendőrség rövid időn belül összefogta a banda összes tagjait. *Schein Milos*, *Schein Lázár* oppovai, *Gyurisics Iván* perlaszi, *Novákov Milos*, *Novákov Ignác* czrepájái, *Knezsevits Antal*, *Knezsevits Mladen* titeli kóbor cigányokat. A csendőrség erélyes további nyomozása kiderítette, hogy a banda már az 1899. év óta működik együtt és számtalan rablást lopást és betörést ismertek el. A vallatásnál 32 betöréses lopást ismertek be. Ezeket egy éven belül Bácskában, Torontál és Temes vármegyékben hajtották végre. A rabolt ágy neműt rendszerint titeli tollkereskedőknek adták el pottom áron. A betörőbandát a csendőrség számos bűnjellel az újvidéki kir. ügyészségnek átadta.

Községi választások.

A megyében lefolyt községi választásokról és tisztújításokról már a múlt számunkban bő tudósításokat adtunk. Ujabbán a következő értesítéseket küldik:

Saját tudósítónk:

Sajkáslak. Nálunk e hó 9-én volt a tisztújítás, *Szemző János* főszolgabíró elnöklésével. Az eredmény a következő: *Biró Csirkits István*, albiró *Atanavskov Mirkó*, pénztáros *Kvaitis János*. Esküdtek: *Vidits István*, *Tomits Zsiván* és *Tóth János*. Érdekes jelenség, hogy ezáltal először választottak magyar esküdteket *Tóth* személyében.

Dunagárdony. *Biró* lett *Becselics Szávó*, albiró *Bugarin Mladen*, pénztáros *Radák Tamás*. Közgyám *Petrov Zsiván*. Esküdtek: *Radovanov István*, *Zsivánovits Milán*, *Bugarini Uros* és *Becselits Pál*.

Alsókabol. Svédits *Kosztá* biró, *Tyullum Mija* albiró, *Bánits Arzen* adó és közpénztáros és közgyám, *Szomorócz Dusán*, *Kozsuvára Czvéta*, *Nedelykov Mladen* és *Sztojkov Milán* esküdtek.

Felsőkabol. A választás *Szemző János* elnöklésével e hó 9-én volt. *Veszelinovics Koszta* postamester és társai kérelmére a biró és pénztárnoki állások névszerinti szavazással töltettek be.

Acsanszki István eddigi birót njából választották meg. *Marczikity István* albiró, *Vernácski Gávra* községi pénztáros és közgyám; *Grlics Czvéta* adópénztáros. *Nésin Milán*, *Milits György*, *id. Gyurágics Mika*, *Szubics Uros* esküdtek közfelkiáltással.

Eme választásnak igen kellemetlen jelene volt. Ugyanis amidőn a képviselőtestület jelölő jogát gyakorolta, *Gavrilovics Szvetozár* gör. kel. szerb lelkész, az ugyszólván teljesen földművelekből álló képviselőtestület megbotránkozására *Katanszki Jozsa* megyszerte ismert közártalmas egyént ajánlotta az egyik esküdti állásra, ámde ezt a képviselőtestület visszautasította és így a lelkész szégyenkezve egyedül maradt indítványával.

Bácsalmás. A képviselőtestületet ekként alakították meg: *Gumpl Dániel*, *Skribanek Péter*, *Rudics István*, *Buer Lőrinc*, *Nies Pál*, *Imgrund*

Péter, *Petrekánits Dániel*, *Hahn József*, *Knébel-spiesz János* és *Róth József* rendes, ifj. *Szommer József*, *Timbász Mihály*, *Evin Mihály*, *Skribanek Antal*, *Imgrund Gáspár*, *idb. Pleszán János*, *Flekenstein István*, *Grünfelder Ádám* és *Cziczinger Ádám* póttagok.

Tataháza. *Pálinkás Pál*, *Pálinkás Márton*, *Dózsa Mihály*, ifj. *Molnár János*, *Juhász Pál* *Zsigmond*, *Szabó György* rendes, *Kalmár Lajos*, *idb. Tüske Miklós*, *idb. Pálinkás István* póttagok.

Kunbaja. *Häger György*, *Szujer Márton* *idb.*, *Berger János* 201 szav., *Póhl Vendel*, *Rittgasser Jeromos*, *Freidinger György* 208, *Brand Albert*, *Brand János* rendes, *Neszner Mihály*, *Berger Mátyás* *idb.* póttagok.

Mátételke. *Pinkovits Fábán József*, *Pinkovits Lukács Bódi*, *Pinkovits Jésa Mihály*, *Pinkovits Fábán Antal* *idb.*, *Pinkovits Alajos* (*Simon fia*) rendes, *Pinkovits Pál*, *Pinkovits Bene Szaniszló* póttagok lettek a képviselőtestületben.

Rém. *Vancsura Illés*, *Heckenberger Flórián*, *Heckenberger József*, *Stegner Mátyás*, *Bátori Máté* rendes, ifj. *Brecska Antal*, ifj. *Henyet József*, *Czobor István* póttagok lettek a képviselőtestületben.

Katymár. *Hiesl János*, *Hefner Sebestyén*, *Heller Ádám*, ifj. *Bergerstok András*, *Putz Antal*, *Matos István*, *Vujevits Gergely*, *Gojtán Ferenc*, *Allaga Marian*, *Sztipanovits Antal* rendes, *Eifried Kelemen*, *Nuber József*, *Pencz Antal*, *Ispánovits Péter* és *Marjánovits Ferenc* póttagok lettek.

Jánoshalma. *Paskovits István*, *Szűcs István*, *Dobra János*, *Csincsák Mihály*, *Komáromi István*, *Lágodi György*, ifj. *Nagy Pál*, *Vörösvárszky Gergely*, *Szulcsán Pál*, ifj. *Halla István* rendes, *Király Illés*, *Somogyi Márton*, *Edes Ferenc*, *Faddi Benedek* póttagok lettek.

Madaras. *Varga Ádám*, *Dvordcsek Mihály*, *id. Mamuzsits István*, *Scherer Antal*, *Geiger Mihály*, *Vinkó János* (*Tamás fia*), *Bartos Ferenc*, *Suhajda István*, *Szvorény Mihály*, *Blaskovits János*, *Tari István* rendes, *Müller János* (*József fia*), *Horváth János*, *Vinkó István* (*János fia*), *Magó Máté*, *Koncsek Mátyás* póttagok lettek.

Mélykut. *Dora György*, *Bundula István*, *Gelányi Menyhért*, *Tokodi Joachim*, *Balogh László*, *Gyetyay Antal*, *Kiss János* (*István fia*), *Novák József*, *Gyetyay Márton*, *Facsók Simon* rendes, *Kiss András* (*Elek fia*), *Mikó János* (*Máté fia*), *Bajcsán Pál* póttagok.

Kisszállás. *Dr. Szentkirályi Géza*, *Szilágyi Károly*, *Télessy Kálmán*, *Verner Henrich*, *Venk Flórián*, *Bartos József*, *Sáros Tódor*, *Mészáros Béla* rendes, *Lábodi István*, *Schulcz József*, *Dekoy Lajos* póttagok lettek.

Gara. E hó 12-én *Mentényi* tb. főszolgabíró elnöklelte mellett ment véghez a legszebb rendben, nagy érdeklődéstől kísérv a tisztújítás. A birójelöltek közül a közvélemény és bizalom a birói székbe *Keiner István* földbirtokost emelte, másodbirónak a derék *Gugán Ignácot* választották meg. Adószedő *Sibalin Alajos*, ki ezen tisztiséget harmadszor bírja, községi pénztárnok *Elmer István*. Esküdtek: *Thúri Vendel*, *Simics Máté*, *Vohlfart Lőrinc*, *Karagity Lukács* és *Angmann Péter*.

Mohol. A községi elöljárók választását f. hó 12-én tartották meg. Megválasztattak *Erdélyi Fülöp* első biróvá, *Sztanisin György* másodbiróvá, *Lakatos Ferenc* közgyámmá. Községi pénztárnok *Vén István*. adószedő pénztáros *Mátity Damján* lett. *Lehóczki Ferenc*, *Radulaski Láva*, *Muzslai Ferenc* és *Szabó Sándor* *idb.* pedig az esküdti állást nyerték el.

Ada. Az elöljárósági választás eredménye ez: Megválasztattak: I. ső biróvá: *Wolf József* nyugalmazott tanító. II. od biróvá ifj. *Sterbik Péter*; közgyámmá *Kovács György* béres; adópénztárnokká *Török András* (*Mátyás fia*), közpénztárnokká *Pesznyák József*; város gazdának *Latak Sándor*. Esküdtekké *Gaal János* parti, *Pásztor József* és *Mrgyan Józso*.

Bácsujlak. A tisztújítás eredménye: *Biró Kammerer Bálint*, albiró *Heinz János*. Esküdtek *Steigmayer János*, *Steigmayer Vendel*, *Kurbacsinszky János*, *Mojovszky Jakab*.

Palona. *Biró* lett *Vinkovits Vinkó*, albiró *Schendlinger István*, árvaatya *Keller József*, pénztárnok *Misith Antal*, adópénztáros *Ottó Antal*, Esküdtek *Abt János*, *Petrovits Ferenc*, *Kriej Ferenc* és *Sotinác Sztipó*.

Dunabökény. December 5-én volt a tisztújítás. *Biró* lett *Huf János*, albiró *Lang Bernát*. Esküdtek *Dzsamics György*, *Braunstein Jakab*, *Willant Márton*, *Tengler Mihály*.

Aapatin. F. hó 12-én volt a képviselőtestületi választás, ezzel az eredménnyel: Megválasztattak: *Páry Mihály*, *Mayer Jakab*, *Dreszler József*, *Belt Jakab*, *Franzva Ádám*, *Buschbacher*

H I R E K.

A képviselőházból.

József, Mathesz József, Herman Mihály, Belt Antal, Noteisz Ferenc.

Póttagok: Probst József, Richard Tamás, Dreszner Boldizsár, Mundveil Ferenc, Hoffmann József.

Regőce. Az előjáróság ekként alakult meg: Bíró Höger János, II. bíró Richter Antal, esküdtek: Frey György, Neipert Ádám, Szabó János, Szabó Béla, Nedelkof Dusan és Márkov Nikola, pénztárnokok: Illich András és Sovány István, közgyám: Schwartz Pál.

A függetlenségi párt a választás alkalmával vezérüknek, *Kossuth* Ferencnek és képviselőjüknök, *Lányi* Mórnak üdvözlő táviratot küldtek.

Szilbacs. A szilbácsi előjáró választás e hó 10-dikén délután 4 órákig ment végbe, melyet *Payerle* Nándor tiszteletbeli főszolgabíró vezetett. Közmegelegedésre megválasztottak: községi bírónak *Petyanszki* Mihály, ki immár a harmadik cikluson át működik. Másod bírónak *Kopcsok* András. Adópénztárnok *Baracsanin* Lázár. Községpénztáros *Petyanszki* Dávid. Esküdtek: *Popadity* Matia, *Rojkó* Miso, *Sztankov* Mida, *Peják* Lyábó, *Közgyám* *Poják* Milivoj. A választás kissé zajosnak ígérkezett, de mindamellett a legszebb csendben folyt le.

A baja-dunapataji vasut.

Kalocsa, 1908. dec. 13-án.

A baja-dunapataji vasut ügyében a napokban Kalocsán értekezlet volt, melyen megjelent a Dunapataj—bajai vasut engedélyese, gróf *Teleky* is. Az értekezletet *Tarajossy* Sándor dr. nyitotta meg, ki megnyitó beszédében ismertette az értekezlet célját. Megemlítette, hogy már június havában a kalocsai érdekelttség megkereste *Teleky* grófot, hogy a vasut eredetileg tervezett irányát változtassa meg és Hajósra ne Csávoly felé, hanem egyenesen Bajának vezesse a vasutat. Gróf *Teleky* ezen kérdés eldöntését a miniszteriumra bízta. Időközben felmerült a Kiskőrös-bajai vasut terve is. Gróf *Teleky* most már annak eldöntését is kérte a szakértekezlettől, hogy közérdek szempontjából melyik vasut képez fontosabb érdeket. Az értekezletet október hó 30-án megtartották, melyen *Stetina* miniszteri tanácsos elnökléte alatt megjelentek a kereskedelmi miniszterium osztálytanácsosai, az államvasutak kiküldöttei, továbbá a szóban forgó vasutak érdekeltisének kiküldöttei. Ezen értekezlet jegyzőkönyvének másolatát bemutatja az értekezletnek.

Csernyus József főjegyző ezután felolvasta az értekezlet határozatát, mely bő okadatulással fejti ki, hogy a Dunapataj—bajai utirány fontosabb érdeket szolgál, mint a Kecel—bajai. A Dunapatajról, illetőleg *Kunszentmiklósról* kiinduló vasutnak összeköttetése lesz egészen *Gombosig* és *Palánkáig*, mi főképen a forgalom megosztása szempontjából az államvasutaknak is fontos érdeke. Az értekezlet Baja város kiküldöttjének kivételével egyhangulag a Dunapataj—bajai vasutat részesítette előnyben. Kikötötték azonban, hogy a Kecel—hajósi utvonalon tíz év alatt kiépítendő, ha az elsőbbségi kötvények 3 1/2%-ot hoznak, akkor még előbb is. Ezután gróf *Teleky* emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy ő a minisztert tartotta legilletékesebbnek arra nézve, hogy döntson abban a kérdésben, hogy elejtesse-e a Dunapataj—bajai utiránynak kitérése *Csávoly* felé és hogy melyik utirány fontosabb: a Kecel—bajai, vagy a Dunapataj—bajai, vagy pedig mindkettő kiépítendő-e? Folyamodványt is adott be a miniszteriumhoz, hogy engedélyezze a Kecel—hajósi összeköttetést is. Természetesen még nem mondhatja meg, hogy ezen kérése sikerrel jár-e; de mindenesetre *Kalocsának* meg kell ragadni minden alkalmat, hogy az őt érdeklő vasut kiépítése minél előbb megvalósuljon; annál is inkább, mert a másik vasut érdekében erősen mozognak. Beszélt már *Városy* Gyula dr. Öexcellenciájával, ki megígérte, hogy hajlandó küldöttséget vezetni a miniszterhez a vasut érdekében.

Az értekezlet dr. *Nyáry* Béla és dr. *Szántó* Lajos hozzászólása után elhatározta, hogy csatlakozni fog a küldöttséghez, mely az érsek vezetésével e hó 12-én tiszteletgel *Szterényi* József államtitkárnál. Az államtitkár természetesen szívesen fogadta a küldöttséget, (hiszen illusztris vezetője volt az érsek személyében) azonban azt a helyes kijelentést tette, hogy a kormány azt a tervet támogatja, mely a közérdeknek jobban megfelel.

Ebből a válaszból könnyű kitalálni a miniszterium álláspontját.

A győri eset, a paktum, a nemzeti bank, az annexió uralták a mostani politikai hetet.

Csütörtökön *Farkasházy* Zsigmond élesen bírálta *Juszt* Gyulának azt az elnöki ténykedését, melylyel *Apponyit* a győri eset csávájából kimentette. Az elnök mentegette magát és jóhiszeműségét akarta elhítni. El is hitték neki. De azért mégis furcsán hangzott, hogy a kuruc *Juszt* Gyula annak a házelnöknek a tevékenységéből szedegette a precedenseket, akit éveken át ócsárolt és támadott: a *Perczel* Dezsőből. *Ertl* János nagyokat nézett s örömtől eltelve gondolhatta magában:

— Sziksziesz, mégse volt hazafiatlanság *Perczel* Dezsőt követni.

Mihályovits Endrének föltűnt a hódtsági követ hangos gondolkodása, kérdőre is vonta. De *Ertl*nek kapóra jött ifj. *Wekerle* Sándor, akivel gyorsan diskurzusba elegyedett. *Mihályovits* Endre pedig, a localpatriotizmus meleg érzésétől buzdítva, a néppárt felé törekvő *Lányi* Mór fogta meg, akivel bácskai ügyekről tárgyalt. Később *Baloghy* Ernő is hozzájuk csatlakozott.

*Pénte*ken *Polónyi* Géza dobott bombát a tárgyalás menetébe. A paktum huncutságairól rántotta le a leplet, miközben mérgezett nyilakkal gróf *Andrássyt* szerette véresre sebezni. Csak hogy a nyilak saját párthiveinek, a hitehagyott, elvtagadó 48-asok testébe hatoltak.

Szombaton — *Polónyi* nyomán — *Holló* Lajos és *Gaál* Gaszton akarták *Andrássyt* sarokba szorítani. A nemzeti bankról beszéltek. Garanciát akartak, hogy a nemzeti bank meglesz. Kacagni való komikum. A függetlenségi párt, amely *absolut többséggel* rendelkezik, nem látja a biztosítékot önmagában és két vezérében: *Kossuth* és *Apponyiban*, — hanem *Andrássytól*, az aránylag csekély tábor vezéréből, a 67-es alapon álló államférfiutól követeli. Attól az *Andrássytól*, aki 48-as jelszavakkal soh' se dobálózott, aki nyiltan vallja, hogy ő a közös bank hive. És ilyen emberek akarják az önálló független Magyarországot fölépíteni. *Gyelmis* Gerő és *Fernbach* Péter a közép csucsról szemlélték a *Holló* és *Gaál* okozta kavargást. Nem igen exponáltak magukat se pro se contra. És ez érthető is. Mert ők jóideje a közös bank politikai levegőjét szívták magukba; furcsán festene tehát, ha egyszerre műkurucok szerepét játszanák. *Fernbach* Péter egyébként a komoly gazdálkodás embere, s így pénzügyi dologban *Wekerlét* és *Popovits* Sándort nagyobb tekintélynek tartja, mint *Gaál* Gásztont, *Somogyi* Aladárt és *Sinkó* Józsefet.

Wekerle Sándor előre tájékozva volt a kirohanásról; *Holló* Lajos már az ülés elején bejelentette neki, hogy a nemzeti bankot felszínre hozza, t. i. felszólalásában. A miniszterelnököt e kijelentés — — ugylátszik hidegen hagyta, mert a szélsőjobb padosrai előtt álló *Sándor* Pálhoz ment, akivel az adójavaslatról tárgyalt behatóan és hosszasan. A Lipótváros népszerű képviselője ugyanis az *Országos Magyar Kereskedők Egyesületé*nek elnöke, s mint ilyen törhetetlen kitarással érvényesíti befolyását abban az irányban, hogy a javaslatnak a kereskedőkre káros részei módosuljanak. *Wekerle* figyelemmel hallgatta *Sándor* Pálnak helyénvaló megjegyzéseit s azokat sok tekintetben helyeselte is. Ha tehát a javaslatban a háttérbe szorított kereskedelmi érdekek előtérbe lépnek, ebben a Lipótváros követének nagy része lesz.

Hétfőn *Wekerle* miniszterelnök foglalta le a maga számára az ülés nagy részét *Polónyi* beszédével foglalkozott, s — meg kell vallani — sikerrel. Tudniillik, ami a beszéd külső hatását illeti. Az érvekkal ugybánt, mint a bűvész a mutatványaival. A legnagyobb csalafintaságot igazságként mutatta be. Persze, hogy ez tetszett az ilyenekhez szokott koalíciós publikumnak.

Az ülések érdekessége kedden jutott tetőfokára. E napon intézett *Polónyi* Géza súlyos támadást *Wekerle* ellen. Viszont gróf *Apponyi*

védte a miniszterelnököt. Retorikai szempontból mindkét beszéd csillogó volt. Különösen a közoktatásügyi miniszter beszédén ragyogott kábitóan a zománcfénye. Érvekkel, igazságokkal és politikai erkölcsessel azonban *Polónyi* beszéde jobban volt telítve, ami természetes is, mert hiszen ennek a kormánynak annyi a hibája, büne, hogy a legvéznább politikai legény is sikerrel vághat rajta végig. *Polónyi* igazságait a 48-as párt nagy többsége teljesen átérzte, csak hogy érzelmének nem mert kifejezést adni. *Lányi* Mór úgy tett, mintha egykori párthive lényegtelen dolgokról beszélt volna. *Kállay* Tamással, a színesznök kedvencével évődött; s midőn a tréfákkal betellett, elővette az országgyűlési naplót s *Wekerle* előző napi beszédét olvasta; ebben azonban megzavarta *Fernbach* Péter, aki a zombori kormánypárti lapot adta neki át, hogy a regőcei előjárósági választásról szóló hosszú közleményt elolvassa.

Fernbach Józsefet *Darányi* kereste, hogy a *Fernbach* Károly főispán által vezetett csurogi deputáció elintézhesse megbízatását; közben *Ertl* Jánost és *Fernbach* Pétert is a küldöttséghez való csatlakozásra kérte meg.

Gróf *Teleki* Arvéd *Polónyi* beszéde elől a VII. számú karzatra menekült, ahol özvegy gróf *Andrássy* Tivadarnének udvarolt, mindaddig, míg *Apponyi* beszédét meg nem kezdte. Az elbájoló kedvességű, elegáns és fess mágnásasszonyt később a belügyminiszter kereste föl.

Adamovich István a néppárt soraiból, *Rákovszky* István társaságában, *Mukics* Simon a második szakasz csucsról, *Lázár* Pál pedig, aki mindég a kijáráthoz közel ül, (bizonyára, hogy a Ház összeomlása esetén, gyorsabban menekülhessen; pedig hát a képviselőházat nem homoktégglából építették) az elnöki emelvény alatt hallgatta *Apponyit*.

Szerdán a politikai aprószentek szerepeltek, ami azt jelenti, hogy az ülés unalmas volt. *Fernbach* Péter, *Lányi* Mór, *Adamovich* István, *Fernbach* Károly és *Ertl* János nem is tudták hogy mitévők legyenek. A vidéken lakók el is határozták, hogy mielőbb hazaszöknek.

Előfizetőinkhez.

Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy az előfizetési összeget mielőbb küldjék be, nehogy a lap expedálásában zavar támadjon.

Lapunk barátait pedig arra kérjük, hogy a »*Bácsmege*« terjesztése érdekében befolyásukat érvényesítjék, hogy pályafutásunkat az eddiginél is erőteljesebb alapon folytathassuk. Csakis szilárd anyagi fundamentum biztosíthatja zurnálistikai önállóságunkat, politikai függetlenségünket, melyre a komoly, tisztességes sajtónak szüksége van, hogy a közérdek nagy eszméit, céljait káros befolyástól menten, szabadon, bátran folytathassa.

A »*Bácsmege*« a megyebeli sajtónak évek hosszú során át vezető orgánuma. Hogy a jövőben is az maradhasson, ahhoz jóakaróink anyagi és erkölcsi támogatása szükséges.

Tisztelettel

»BÁCSMEGYE«

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest Teréz-körut 2.

Lapvezér: LATINOVITS PÁL

Bács-Bodrog vármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő: PETŐ LAJOS.

Bácsmege rendes közgyűlése. Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 22-én, kedden tartja rendes évi közgyűlését, melyen a közigazgatási bizottság és az igazoló s gazdasági választmányt is kiegészítik.

Főispáni kinevezés. *Fernbach* Károly főispán *Glatz* Gyula közigazgatási gyakornok vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé neve ki.

Főlfüggesztett polg. iskolai igazgató. Az óbecsei polgári iskola igazgatóját, *Pisztora* Józsefet állásától főlfüggesztették. Az eset — mint levelezőnk írja — Óbecsén nagy feltűnést kelt.

Orvosválasztás. A Baja mellett levő Szeremle község a napokban töltötte be a dr. Kuzman Oszkár távozásával megüresedett orvosi állást. Dr. Pollermann Artur bajai fiatal orvost, az orvosi kar jeles képzettségű tagját választotta meg egyhangulag községi orvossá, Baja székhelylyel.

Helyreigazítás. A zsabylai róm. kath. kör elnökségétől kaptuk a következő sorokat:

Mint igazán sajnálatra méltó esemény gyanánt kell a zsabylai kath. kör elnökségének lezsegeznit azt, hogy f. évi november 22-én a kör javára rendezett táncmulatság alkalmával egyik legnagyobb Maccenasának, dr. Széchenyi Tamás zsabylai főszolgabíró urnak, a kör céljaira adományozott 10 korona felülfizetésével, saját hibáján kívül, csak most számolhat be; s csak most mondhat eme ifjú kör nevében hálás köszönetet. Ugyanekkor Streba Sándor és Mikula Imre 40-40 fillért fizettek felül. Fogadják a jötevő adományozók hálás köszönetünket.

A zsabylai róm. kath. elemi népiskola növendékei a szegény gyermekek felruházására december hó 26-án, 1909. január hó 1-én és 6-án d. u. 5 órakor a Wallauch-féle vendéglőben pásztorjátékot adnak elő e címmel: »A betlehemi asszonyok« 4 felvonásban. Belépti-díj: Első sorokban ülőhely családonként 1 kor. személyenként 60 fillér. Állóhely 40 fillér, gyermekeknek 10 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Szabadka város tisztújítása. Bezeredy főispán elnöklésével folyó hó 11-én tartotta meg Szabadka szab. kir. város tisztújító közgyűlését. A bizottsági tagok zsufozásig megtöltötték a választási termet. Egyhangulag választották polgármesterré dr. Biró Károly eddigi polgármestert. Helyettes polgármester: dr. Dembitz Lajos, dr. Demidor és dr. Decsy ellen. Főjegyző: dr. Vojnich Ferenc kultur tanácsnok buktatta ki az eddigi főjegyzőt, dr. Bolits Józsefet. Tanácsnokok: Lyubibratic és dr. Hoffmann lettek, dr. Bolits itt is kisebbségben maradt. Főügyész: egyhangulag dr. H. Vojnich József. Adóhivatali főnök: egyhangulag Gulyás György ny. pénzügyi titkár Árvaszéki ülnökök: dr. Vojnich Dezső és Pertich János. A megválasztott tisztviselők a közgyűlés előtt letették az esküt, majd dr. Biró látta vendégül a közgyűlés tagjait.

Szakértők tiszteletdíja. Ujvidék város a villamos művek létesítése ügyében Pfeiffer Ignác műegyetemi tanárt, Hollós József műszaki tanácsost és Debreczeny Jenő igazgatót szakértőül kérte föl. Ezek megbízatásuknak eleget tévén, a közgyűlés Pfeiffernek 2500 kor., Hollósnak 1600 kor. és Debreczenynek 2000 kor.-t szavazott meg.

Ujvidék város segélyei. Ujvidék város közgyűlése a vasutasok napközi otthonának 3 éven át évi 200 koronát, az ipari szaktanfolyamok céljaira pedig 600 koronát szavazott meg.

Házasságok. Balassa Lajos, a topolyai gróf Zichy-féle uradalom számtisztje e hó 15-én vezette oltár elé Császár Margit kisasszonyt, Császár Péter főszolgabíró nagymiveltségű és bájos kedvességű leányát. A családi örömműnnp a főszolgabírói háznál folyt le. A polgári frigykötés az egyházi esketés során Bárány Gyula pacséri r. k. plebános magasan szárnyaló beszéddel áldotta meg a házasságot. Utána a pacséri ref. lelkes költői szépségű beszédet intúzt a fiatalokhoz. Az esküvő után az örömszülők vendégszerető házában fényes ebéd volt, melyen sok szép felköszöntőkben éltették a fiatal párt és az örömszülőket.

Farkas Elemér budapesti p. ü. miniszteri számellenőr eljegyezte Csernetits Mariska kisasszonyt Zomborban.

Nagy Andor bácsi aljegyző eljegyezte Aradszky Erzsébet kisasszonyt Pácseron.

A óbcesei postahivatal a napokban átköltözködött ujonnan épült palotájába.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter eme egyletek alapszabályait hagyta jóvá: a *bajmoki dalárdát*, a *bácsföldvári róm. kath. temetkezési egyletét*.

Az ujvidéki protestáns egyházak segélyezése. Az ujvidéki ev. ref. és ág. ev. egyházak a várostól eddig évi 800—800 kór. segélyt kaptak. Minthogy a város a többi felekezetek segélyeit fölemelte, a két testvérfelekezet szintén segélyemelésért kért. Még pedig 1600—1600 koronát. A tanács azt az érdekes javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy a kért összegnél még többet, vagyis 2000—2000 koronát adjon a város, de csak úgy, ha a kérelmezők iskoláik államosításához hozzájárulnak. Molnár Hugo ref. lelkes ellenozta az államosítást, Belohovszky időt

kért, hogy hivel hivatalos uton tanácskozhassék. Mind a kettő azonban ragaszkodott az 1600—1600 koronához. A vita során felszólt Balla főispán is, aki egy némely visszatetsző politikai jelenségre való hivatkozással szintén az iskolák államosítását kívánatosnak jelezte. A közgyűlés — mint levelezőnk írja — a tanács javaslata értelmében határozott.

Zár alá vett üzlet. Jaramazovits Testvérek szabadkai fűszerkereskedő-cég üzletét szoros zár alá vették.

Halálozás. A néhány hét előtt tragikus módon elhunyt Reich Vidor özvegye, szül. Steiner Emma urnő a napokban 28 éves korában meghalt. Baján temették el, a közönség óriási részvételével.

Fizetéseképtelenség Szenttamáson. Prodanovits Boldizsár szenttamási kereskedő fizetéseképtelen lett. Egyezségre törekszik; azonban csekély hányadot ajánl.

Bukás Baján. Mittler Izidor csödbe jutott bajai kereskedő csödeljárása befejezést nyert. Hitelezői 20%-ot kapnak.

Véres verekedés Felsőkabolon. Pávoly György felsőkaboli lakos — mint tudósítónk írja — f. hó 10-én Jovicsin Zária ugyanottani lakost régi boszúból az utcán megtámadta és úgy összeszurta, hogy rajta súlyos sérüléseket ejtett. Az ügyet áttették a bírósághoz.

Hangverseny Zentán. Koller Tóny jóhírű koncerténekesnő Zentán a napokban hangversenyt rendezett. Kivüle Pick Steiner Soma hegedűművész és Goldschmid Richárd zongorista szerepelt. A kitűnő művésznő gyönyörű énekével zajos sikereket aratott. A hegedű- és zongoraművész is tetszett a közönségnek.

Megszűnt csőd. A Glauber Náthán titeli kereskedő ellen annak idején elrendelt csődöt a napokban, a csödeljárás befejezése folytán, megszüntették.

A bajai leányegylet alelnökévé Spitzer Ilonka kisasszonyt választották meg.

Betörés a temerini tejszövetkezetbe. Temerini levelezőnk írja: Dacára a mi rendőrségünk éberségének igen gyakran fordulnak elő nálunk kisebb nagyobb betörések, hol az egyik, hol a másik részében a községnek. Multkoriban háromszoros betörésről kellett megemlékeznünk, most ismét a tejszövetkezet kirablásáról ad hirt a krónika. Folyó hó 11. és 12-ike közötti éjjel az ablakon át 4 zsák lisztet emeltek el. A mint hirlík a gyanu a szövetkezet egyik alkalmazottjára irányul, de a vizsgálat még egyelőre befejezve nincsen s így az igazi tettes kiléte kiderítve nincsen.

Egy gőzfűrészgár csődje. A Molnár Ferenc és tsai titeli nyagykiterjedésű gőzfűrészgár ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnok dr. Kleisner Gusztáv ujvidéki ügyvéd.

Uj Röntgen-laboratorium Baján. A Róna Dezső dr. igazgató főorvos vezetése alatt álló bajai városi kózkórházban — mint levelezőnk írja — a napokban nyílt meg rendeltetésének a Röntgen-laboratorium. Az új Röntgengép nagy méretű és minden hozzávaló modern eszközzel fel van szerelve; ugy a város mind a vidék beteginek gyógyításában hatalmas szerepet fog vinni.

A zombori nőtisztviselők egylete e hó 12-én jól sikerült estélyt rendezert.

A topolyai új templom villanyvilágításban. Hernács Lajos gőzmalomtulajdonos és több topolyai polgár áldozatkészségéből — mint levelezőnk írja — e hó 12-én szentelték fel villanyvilágítással a topolyai új r. kath. templomot. Ez alkalmából háláadó vecsernyét tartottak. Ugyanekkor a topolyai tűzoltóságnak minden szépért lelkesülő főparancsnoka, dr. Cziráky Gábor vezetése mellett a tűzoltóság zenészővel vonult föl és a kóruson a Te Deumot adta elő. A villany felgyújtásakor pedig a himnuszt játszotta el. A gyönyörű templom mesészerű látványt nyújtott a villanyos fényárban.

A Titeli Csajkáskerületi Takarékpénztár — mint levelezőnk írja — f. hó 12-én Szemző János elnökle alatt igazgatósági ülést tartott, melyen a vidéki tagok közül megjelentek: Latinovics Pál ny. főispán, Fabri Samu, a magyar agrár- és járadékbank igazgatója, Lányi Mór országgyűlési képviselő, a szabadkai Délvidéki Közgazdasági Bank elnöke, dr. Mikosevics Kanut vármegyei főügyész, Princz Károly földbirtokos és dr. Benedek Jakab mozsori körorvos.

Lyceumi előadás Apatinban. Az apatini szabad lyceum egyesület — mint levelezőnk írja — december 12-én Uránia előadással kapcsolatos lyceumi előadást rendezett. Az előadás sorrendje volt: A magyarság faji eredetéről dr.

Margittay Valér járásbíró tartott felolvasást. Utána Khina Uránia előadás volt vetített képekkel, felolvasták Schmausz Margit és Friebeisz Aranka kisasszonyok. Dr. Margittay Valér magas irodalmi színvonalon álló érdekes felolvasását mindvégig figyelemmel hallgatta a szép számú intelligens közönség, valamint gyönyörrel élvezte Schmausz és Friebeisz kisasszonyok szabatos felolvasását is.

Fizetéseképtelenség Óbecsén. Wolf Jakab óbcesei rövidáru kereskedő már tavaly fizetéseképtelen lett, de kiegyezett, s jó ideig pontosan teljesítette kötelezettségeit. Most azonban azt a meglepő jelentést közli hitelezőivel, hogy fizetéseképtelen s hogy 52,000 koronányi tartozásával szemben alig van valamelyes vagyona. Zavarát családi bajokkal indokolja. Hitelezőinek 25%-ot ajánl, amit utóbbiak aligha fogadnak el.

Gondnokság alatt. Horvát Simon bezdáni, Anvisits Szevén sztapári, ifj. Ambrus János moholi lakosokat gondnokság alá helyezték.

Elutított fizetésemelési kérelem. Kospas Kálmán zentai alsóvárosi kántor fizetésének fölemelését kérte. A városi közgyűlés a kérelmet, a tanács pártoló javaslata ellenére, elutasította.

A baja-bátaszéki hid teherpróbáját a napokban ejtették meg. Az építkezést kifogástalannak találták. Ez alkalmából a kereskedelmi minisztert táviratban üdvözölték.

Az ujvidéki vámszedési javadalom — ugylátszik — nem elégíti ki a város vezetőit. A tanács javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy a vámsorompókat a várostól távolabb helyezi, hogy az eddigi vámvonalon kívül eső kereskedelmi és ipari telepek forgalmát is vámkötelessé tegyék. Ez olykép történik, hogy a kamenici a vasuti átjáróhoz, a futaki-utcai a futaki-ut melletti utkaparóház közelébe, a pirosi a legközelebbi oboron tul 100 méterre, a temerini a csatornai hidon tul 50 m-re, az örmény töltés mellett a hidsáncból jövő utra helyeztetik s ugy a vágóhid felé eső csatorna hidon tul, mint a dunai vámház előtt vámsorompó alkalmaztatik. A sorompók rendezése, 2 új vámház építése, 1 kibővítése, a meglevők átalakítása és utrendezés 16.000 k. költségei az 1909. é. köveztvám jövedelmeiből fedeztetnek, a pirosi s temerini vámházak pedig bérbeadás után a köveztvám jövedelem javára értékesítendők.

A moholi casinó e hó 6-án tartotta rendez évi közgyűlését. A tisztújítást eként ejtették meg: Elnök lett Ofner Lipót, alelnök Matyij Szlobodán, könyvtárnok Vinter Gyula, pénztárnok Pillis Izsó, gazda Manheim Simon. Választmányi tagok: Joszimovits Dusán, Reisz József, Beck Mihály, Block Samu, Ludaty Szávó, Trenka István, Furtinger Ferenc, Kovacsits Joczó. Jegyző Nagy Czírok Károly.

Villanyvilágítás Apatinban. Végtere valahára — mint levelezőnk írja — teljesül Apatin nagyközség óhaja. Rujev és Cinkler apatini mérnökök kezdeményezésére villamos társaság alakult e héten, mely már megkötötte a szerződést a községgel a főbb utcák világítására nézve, valamint a gépek megszerzését is foganatosították. A társaság vezető emberei: Rujer és Cinkler mérnökök, Speiser Nándor földbirtokos, Szah Miksa halnagykerekedő és Becker Ferenc kereskedő.

Képkiallítás Baján. Egy igen tehetséges fiatal festő, Fürst Zsigmond rendezett képeiből gyűjteményes kiállítást Baján. A közönség nagy érdeklődéssel jutalmazza a nyujtott műelvezetét.

Urániaestély Titenen. A titeli állami iskola tanári kara f. hó 20-án táncal egybekötött gazdag műsorú uránia estélyt rendez, mely alkalmal először mutatja be az államtól kapott kinematográfia-gépet.

Öngyilkosság. Sikoparia Cvéta, 35 éves, zsabylai földmives az elmúlt pénteken lakásán fölakasztotta magát és meghalt. Tettét egy őt az anyagi romlásba kergető kezesség miatt követte el. Sikoparia özvegy volt és hat gyermeket hagyott hátra.

Elfogott tolvajok. Pintér Ferenc és Pintér József csantavéri lakosokat — mint levelezőnk írja — az ottani csendőrség elfogta, mert folyó évi november 26-án Apotocski Károly adai lakóstól 100 korona értékű ruhaneműt, f. hó 1-én pedig Josvai Sándor kossuthfalvai lakóstól 441 korona értékű hajójegyet és egy zsebórát elloptak. A jeles testvérpárt a csendőrség beszállította a szabadkai ügyészséghez.

Fizetéseképtelen likörgyáros. Megirtuk, hogy Lakics és Vermes ujvidéki likörgyáros fizetéseképtelen lett. Az egyezségre való törekvésük sikerült. A hitelezők 40%-ot fogadtak el.

A zental korcsolyázó-egylet a napokban tartott közgyűlésén a tisztikart ekként alakította meg: Dr. Kopp István elnök, Szécsényi István igazgató, Barsi Ferenc titkár, Steiner Lipót pénztáros, Vig Lajos ellenőr, dr. Salamon Imre ügyész. A napi korcsolyázásra jogosító jegy árát 60 fillérben, az egész évi tagsági díjat 6 koronában és az iskolás gyermekek idény bérletét 4 koronában állapították meg.

A Zsabyai Önkéntes Tűzoltó-testület tombola-estélye mult szombaton folyt le a Wallaich-féle vendéglőben. A mulatságon — mint levelezőnk írja — résztvett Zsabya intelligenciájának legnagyobb része és iparossága majdnem teljes számban. Mind az anyagi, mind az erkölcsi siker tökéletes volt, amennyiben mintegy 400 korona — csekély belépti díj mellett — folyt be és a táncmulatság a legjobb kedvben csak a reggeli órákban ért véget. A pihenő alatt rendezett tombola is fényesen sikerült. A tárgyak legnagyobb része ajándékozásból gyűlt egybe és így tetemesen emelte a jótékony célra szánt összeget, amely 264 korona. **Felülfizettek:** Dr. Széchenyi Tamás 9 kor., Trenka Kálmán 8 kor. 80 fill., Weisz Ignác, Fischer M. Jakab, Szarajlits István, Sztojkovits György és Nikolits Endre 5—5 kor., Székely Sándor, László Gyula és Francuz Szima 4—4 kor., özv. Wincze Mártonné és Metzinger István 2:60—2:60 K, Popov Milán, Mészáros Endre, özv. Guttmann Róza, Pintér Vidor, Szilágyi Gábor, dr. Majinszki Milutin, Fischer Vilmos, dr. Schwarz Henrik, dr. Eidenmüller Elemér és Streba Sándor 2—2 kor., Ligeti Béla 1 K. 60 f., Omalyov Elemér 1 K. 50 f., Vas Márton. Antalkovits Vilmos. Oencler Mihály, Vuchák Aurél, Radi Károly, Dracsanszki Sándor, Szudarovits Félix, Gábor Géza, Molnár Omre, Kund Vilmos, Dimitrijevits Simon, Maletin Radován, Kopeczki Vidor, Berceller Lipót, Fischer Majer, Kádár Árpád, Borda Sándor és Evinger Kálmán 1—1 kor., Lauc Mihály 80 fill. Ulrich Gyula, Milicsits Jéca és Hirschl Izidor 60—60 fill., Zákity Milán, Krga Novák. Torgl Károly, Gál József, Sárközi Kálmán, és Metzger József 50—50 fill., Fischer Pál és Manajlovits György 40—40 fill., összesen 107 kor. 50 fillért. A nemes adakozóknak ezúton is köszönetet mond a tűzoltó testület parancsnoksága.

Csurogiak a földmivelésügyi miniszternél.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1908. dec. 15-én.

Csurog községnek és a vele szomszédos falvaknak, de a zsabyai járás nagy részének is régi törekvése, jogosult vágya, hogy a Ferenc-csatornának az a mellékága, melyet az óbecsei zsilypnítás folytán 8—9 évvel ezelőtt forgalmon kívül helyeztek, újból hasznavehetővé, forgalomképesé tételék.

A csurogiak néhány vezetőembere ezt a kívánságukat kifejezte a járás főszolgabirájára, dr. Széchenyi Tamás előtt, aki a mozgalmat helyénvalónak látván, a tervet pártolólágg terjesztette **Fernbach** Károly főispán elé. A főispán az ügyet magáévá tette, s saját hatáskörében mindent elkövetett, hogy az érdekeltég óhaja teljesüljön.

A csurogiak ez ügyben 12 tagu küldöttséget menesztettek a földmivelési miniszter elé **Darányi** Ignác a deputációt, melyet **Fernbach** Károly főispán vezetett, ma délután fogadta a képviselőházban. A kívánalmakat dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró terjesztette elő. Jól átgondolt és szakszerűen megokolt beszédben ismertette a csatornamegszűnés történetét, a mai helyzet okait. Reámutatott azokra a nagy mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari érdekekre, melyek a csatornának újból forgalomképesé tételét szükségessé teszik. Az egész vidék fejlődése, haladása, fölvirágoztatása egyenesen ennek a kérdésnek kedvező megoldásától függ. Ebben az ügyben már 8 év előtt adtak be kérvényt, de ez még most is elintézetlenül hever a földmivelésügyi miniszteriumban.

Egyben bejelentette a miniszternek, hogy **Csurog** község a csatornamegnyitást

technikai munkálatainak részbeni fedezésére 150,000 koronát hajlandó adni.

Darányi Ignác miniszter figyelemmel hallgatta a főszolgabíró előterjesztését. Válaszában kijelentette, hogy az ügyet már ismeri. Tegnap ugyanis nála volt **Fernbach** Károly főispán, aki melegen pártolván a csurogiak kérelmét, a kérdés minden oldalról behatóan és részletesen informálta őt. Megjegyzi, hogy a maga részéről jóindulattal viseltetik a kérelemmel szemben s azt, amennyiben leküzdhetetlen akadályokba nem ütközik, teljesíteni fogja. Majd átvette a memorandumot s azután szívélyesen elbuszított a küldöttség tagjaitól.

A deputációhoz **Ertl** János, **Fernbach** Péter és **Fernbach** József orsz. képviselők is csatlakoztak.

KÖZGAZDASÁG.

A hódásági hetivásárookra ezentul állatokat is föl lehet hajtani. A kereskedelmi miniszter ezt 94.749 sz. rendeletével megengedte.

Ingyen oszt tenyésznyulakat a házi-nyultenyésztés értékesítés című házi-nyultenyésztési szaklap kiadóhivatala, Csillaghegyen, Budapest mellett, a házi-nyultenyésztés népszerűsítéséül. Pusztán azt köti ki, hogy az utódokból egynéhány példány visszaszolgáltassék.

A lapot **Auffenberg** János tanár szerkeszti, főmunkatársa **Andrásovich** Géza, nyulügyi előadó. Előfizető ára egy évre 4 K, félévre 2 K.

A házi-nyultenyésztés az állattenyésztés legjövendelmesebb ága. Egy bak és 4 anyanyul egy nagy családot képes egész éven át hussal ellátni. E mellett az az előnye, hogy városi lakásban is elhelyezhető 1—1 ládában. Eltartása ugyszólván semibe sem kerül, mert konyhai hulladékon is él. Tehát nemcsak gazdaembereknek való tenyésztése mellékágozatul, hanem az ipari és gyári munkások valamint a szellemi munkások is eredményel foglalkozhatnak tenyésztésével.

Az ujvidéki kosárfonók termelő szövetkezete igazgatósága ezekből a tagokból áll: **Resch** Miklós, **Apró** György, **Ij**, **Irsai** János, **Magyar** Mihály, **Szilák** József, **Baki** István, **Lenkes** Illés és **Kincses** Endre.

A gombosi kosárfonók termelőszövetkezete cégjegyzését a zombori törvényszék a napokban 13910 sz. a. rendelte el.

Felszámolás alatt álló szövetkezetek. A **szilbácsi** szerb-szlovák fogyasztási egylet m. sz. elhatározta folszámolását. Az ujvidéki törvényszék az eziránti megkeresésnek már eleget tett. Az **ófutaki** Szerb földmivelők II. szövetkezete felszámolását befejezte.

Eladó burgonya készlet. A kisszálási Jankamajori uradalom bejelentette a földmivelési miniszternek, hogy 300 métermáza eladni való burgonyája van. Métermázsánként 6 koronát kér.

Eladó réti széna. **Lallosevits** Jakab és dr. **Bugarszki** Koszta zombori lakosok hivatalos uton bejelentették a földmivelési miniszternek, hogy eladni való réti szénájuk van. **Lallosevits** 200 mm. dr. **Bugarszky** 80 mm. Mindkettő 12 koronát kérnek mm-ként.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Lapunknak az az árjelzése tévedésből történt. Az előfizetési díjak — miként lapunk homlokán olvashatók — a régiek, tehát meg nem változtak.

S. V., Baja. A jövő hét elején.

A. V., Zsabya. A legnagyobb készséggel közöljük.

L. B.—t. Azon a névjegyén a 4 koronás jelzés tévedésből történt. De azért, minthogy nyomban méltóztatott megrendelni, aszerint könyveltük el.

D. B., Ujvidék. Valamennyit egyszerre küldjük el. **Sch. János.** Köszönjük. Okvetlenül úgy intézzük el, amint leirta.

Sz. L., Zenta. Már annak idején küldtük el. Most újból megsürgöttük.

K. A., Temerin. Sorra kerül.

Dr. Sz. A., Palánka. Szives eljárását köszönjük.

N. O., Regöcse. Köszönjük. Hasznát azonban nem vehettük, mert ön csak egy-két szereplőt nevezett meg. A program lefolyását is elfelejtette megírni.

M. R. J., Bezdán. A másik a legközelebbi számban jelenik meg. Köszönet a fenforgó viszonyok közt fáradságos munkáért.

P.-né K. M., Déva. A „*Pipi hercegné*” című diszalkotást a keddi délutáni gyorsvonattal küldtük el. Mint-hogy a csomagolásnál és szállításkor jelen nem lehetünk, az uton netán ért sérelemért és balesetért felelősséget nem vállalhatunk. A kényes tárgyat méltóztatassék óvatosan kezelni és főleg arra vigyázni, hogy avatatlan kezekbe ne kerüljön, nehogy a külső diszes zománc és a belső nemes tartalom kárt szenvedjen.

Gy. F., Bezdán. Figyelmességét szépen köszönjük, de októberben történt esetet most nem közölhetünk.

Dr. S. I., Kerény. A sürgöny vételekor már ki volt ugyan szedve, de azért intézkedtünk.

N. G., Zenta. A keztük viselete társaságban még rövid ujju bluzoknál sem kötelező. Sőt az utolsó divat szerint a kar „könyökig” meztelen. Az idei bálilöltözékek legnagyobb részénél pedig az egész kar és a nyak jól mélyen meztelen, úgy, hogy a vállnál csak egy vékony szövetszalag tartja a deréket.

N. T.—r. Szerkesztőnk írja.

„**Lázban vagyok**”. Ez meglátszik a versén. Hasznavehetetlen.

Levelező, Szilbács. Hasonlókkal el vagyunk ugyan látva, de azért alkalomadtán leadjuk.

S. Gy.—gy. Januárban megkíséreljük.

Dr. F.—né G. M., Óbecse. Köszönjük. A jövő számban kerül sorra.

T. B., Budapest, Károly-körút 6. 1905-ben **Ertl** Jánost egyhangulag választották meg. **Dr. Perl** Somát emlegették ugyan, de nem lépett föl. **Hodza** pedig 178 szöbbséggel győzött **Micháilovits** Kornél ellen.

Ezüstszórményulak

remek példányokban kaphatók

darabonként 6 K-ért

az Óbecsei Ezüstsörme nyultenyésztésre alakult alkalmi társaságnál.

Levelek **Hárs Aladár** tisztelendő urhoz 6—5 intézendők.

„**Blickensderfer**” eredeti amerikai
írógép

azonnal látható irással.

Tiszta acélszerkezet.
Gyönyörű szép irással. — Az írógépek legolcsóbbja.

Ara teljes felszereléssel csak
300 korona.

Írógép kollékek a legolcsóbb árakban szállítanak.

Részletfizetésre is adatik.

— Sokszorosításra is alkalmas. —

Állandó képviselő:

Ezer Antal
Apatin

Járásai Általános Takarékpénztár.

Freystädtler Flóra emlékiratai!

**Életem
Szerelmeim
Szenvedéseim**
Irta: Báró Spléyné Freystädtler
Flóra.

Az ismert budapesti milliósleány megragadó közvetlenséggel írta meg élettörténetét. Ez a könyv megható vallomása egy lángoló szenvedélyű asszonynak, de kiáltó vád is társadalmunk legelőkelőbbjei ellen, kik e szenvedélyt kihasználva, a néhány év előtt milliókkal bíró nőt a züllés útjára kergették.

A szerző arcképével díszített kötetet 2 K-ért küldi a

Kereskedelmi Reklámvállalat,
Budapest, VII., Kertész-utca 27. sz.

Utánvételt 2 korona 50 fillér.

Bácsmegye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján írt

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY

községi tanító.

ZENTA

Kezelés előtt!

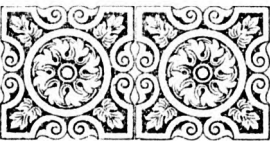
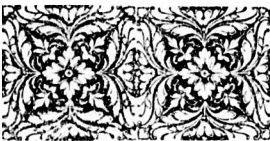
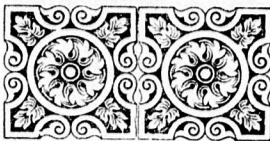
Kiefer János fogtechnikus Apatin.

Készít: műfogakat kautschukban úgy mint aranyban.

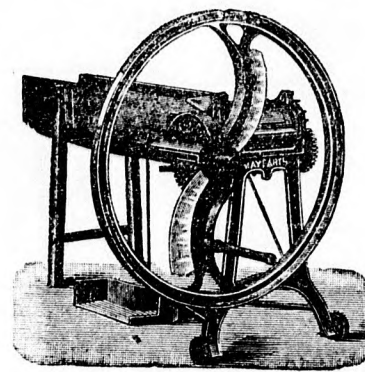
Speciálitás: Hidmunka aranykoronákra erősítve.

Kezelés után!

Takarmánykészítő gépek, szecskavágók, répavágók, da- ráló gépek, ta- karmányfülesztők, trágyalé- szivattyúk

gyártanak és szállítanak legújabb és bevált szerkezet szerint.

Vetőgépek „AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer).

Mindennemű mag és különböző mennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

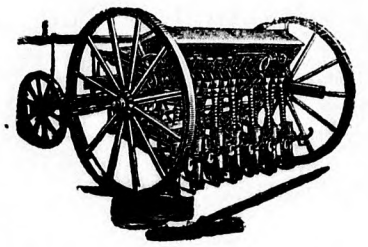
A lehető legnagyobb munka, idő és pénz megtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és Társa

mezőgazdasági gépgyárak, vasöntödék és gőzhámorok

B É C S, II. Taborstrasse 71. 11-6

Több mint 600 drb. arany- ezüst stb. éremmel kitüntetve. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

POPPER ÉS STEINER MOHÁCS.

Varrógépek, kötőgépek, beszélőgépek, kerékpárok és tűzmentes pénzszekrények

gyári raktára.

Eladás jutányos áron részletfizetésre is teljes jótállás mellett.

Saját javító műhely.

Kivánatra árjegyzék ingyen.

10-3

„BÁCSMEGYE“ HIVATALOS

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A. B Á C S M E G Y E

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrogmegyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezető tagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A. B Á C S M E G Y E,

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását celozzák.

A. B Á C S M E G Y E

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált irói szolgáltatják.

A B Á C S M E G Y É-

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenki-
nek 4 héttig ingyen küldünk.

A. B Á C S M E G Y E

szerkesztősége és kiadóhivatala
BUDAPEST, Teréz-körut 2. szám
alatt van.

bélyegzőket, pecsényomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta
bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ

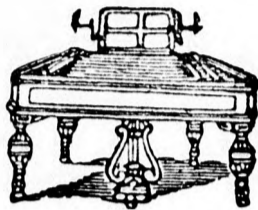
vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

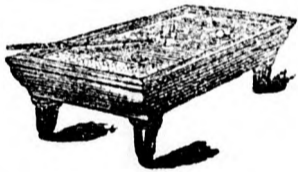

HANGSZEREK.

KUDLIK ÁDÁM hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.)
Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaít, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos árákért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

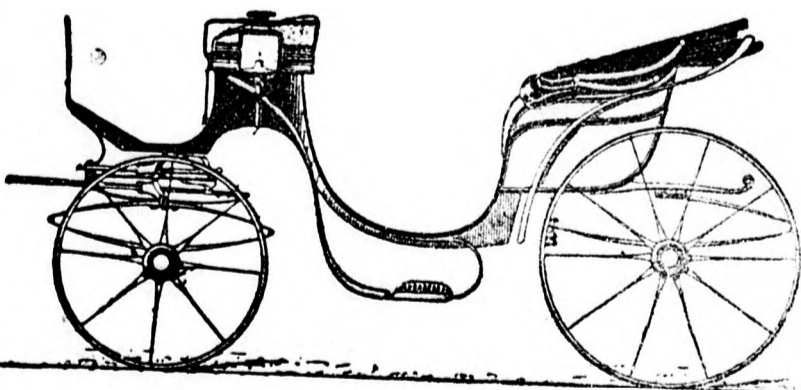

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó
ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a patkolási tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu gummi kerekeimet.

Mindezek előrebocsajjtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserélek. Képes árjegyzék ingyen.
Átalakításokat jutányosan készítek.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban helenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

A „Borászati Lapok“

„Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“-nek hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös sulyt helyez a tudósításokra is, amiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségében.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tökerészekből vagy állatokból a felépített szőlőbetegséget vagy rovarát és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézett szakkérdésre.

Laptulajdonos:

Baross Károly örököse.

Felelős szerkesztő:

Dr. Druker Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor
Mutatványszámot három héten át szívesen küld a
BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Buda-
peste, IX., ker., Üllői-ut 25. sz.)

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

BIHARI J

kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t.

cimet értesíteni, hogy

SZABADKÁN

VIII., kör., 54 szám.

alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő